

A Muay története és kialakulása

A hiteles feljegyzések hiánya és a számtalan legendával fűszerezett szájhagyomány miatt a korai 20 században a Muay történetét nehéz papírra vetni. Éppen ezért ez a fejezet megpróbálja a lehető legpontosabb képet adni a Muay eredetével és kialakulásával kapcsolatosan, évszázadokra visszanyúlva. Ennek a küzdősportnak két formáját különböztetjük meg, a régit és az újat. A Muay Thai elnevezés a régi, az 1920-as évek korszakára vonatkozik, majd következett a kesztyűk, és egyéb nyugati boxban használt elemek bevezetése. Noha a "Muay" elnevezés az eredeti koncepcióra utal, időszakonként kiegészítésekkel módosultak. Például: Muay Kaad Chuek, Muay Luang, Muay Boran, stb. A mai küzdősport eredete (amit ma Muay Thai néven ismerünk) bizonytalan. Némely történetek szerint jelentős dél-kínai hatás(Shaolin) érte a Muayt a kereskedelmi útvonalakon keresztül, amely befolyással bírt eredetére és fejlődésére. Létezik egy rövid leírás, ami tényleges és valóságos képet ad arról, hogy milyen módon fejlesztették évszázadokra visszanyúlva. A legendákból és mondákból ma nehéz leszűrni a valóságot, így a Muay származtatásának időszaka tisztázatlan. Az egyik iskola gondolatai szerint a "Sanskrit mayva"-ból ered, ami azt jelenti "összetartozni, együttműködni". A haját lófarokba kötötték, ami azt jelezte, hogy "egy csapattá alakultak", ami rendkívül fontos szempont a négy fő elem: a fejen lévő mongkol, a karon lévő prajjed, az öklön kaad chuek, és a spirituális és szellemi varázsigék, amulettek használatához

A Muay kétségtelenül nagyon jól fejleszti a harckészséget a testrészeket használva -a fejet, a könyököt, a térdet, az öklöt és a lábakat - kiegészítve fegyverekkel, mint például a lándzsa és a kardok (krabbi-krabbong), vagy anélkül. A csatákban mindet felhasználták- abban az időben a közelharc volt a jellemző-, a közösséget védték a betolakodók ellen. A különböző királyságok közötti gyakran előforduló agresszív területhódítások során, -ami a korábbi századokra volt jellemző- a harcosok tapasztalatokat gyűjthettek, amit később maguk is fel tudták használni a harcokban, és gyakorolták a táborokban. A Muay és a helyi templomok kapcsolata a kezdetekre tehető. A buddhizmus rendkívül hamar elterjedt bölcsőjéből, Indiából a környező területeken. A templom (wat) a szerzetesek közösségének számított, többnyire visszavonult katonák, magasrangú tisztviselők vagy nemesek voltak a lakói. Tanult emberek, akik a világi életben sikeresek voltak és elismertek. A helyi emberek elküldték fiaikat hogy e szerzetesektől tanuljanak, és a templomokban éljenek, ami ekkor a társadalomban központi szerepet játszott. Ez volt a helyaz emberek számára, ahol imádkozhattak, találkozhattak másokkal és ahol a hagyományaikat megtudták őrizni és ünnepelni. A templomoka művészetek házána is számítottak, és nemcsak vallási témákkal foglalkoztak, hanem a legkülönbébb művészeteket, mint például a Muay-al is, ami a szerzetesek hadi tapasztalatai és szociál-pszichológiai ismeretei alapján jött létre, és amit az ifjak és a férfiak tanultak a közvetlen küzdelem művészeteként.

Ósi Muay Thai stílusok

Ha valaki azt kérdezné, ki ki fedzte fel, vagy hogyan alkották meg a Muay Thai művészetét, a helyes választ az ősidőkre visszamenőleg kapja meg. A szeszélyes természet, az emberek közötti szegénység és a népcsoportok egymással való harca a túlélésért készítette őket a Muay Thai fejlesztésére. Siam lakosai saját harctechnikákat fejlesztettek ki, amelyek a Birodalomban területenként különböztek egymástól.

A déli területeken elterjedő stílusok közül a legismertebb a "Muay Chaiya" volt, amely Thaiföld Surathani tartományához tartozó Chaiya nevű városból származik. Egy Ajarn Por Tan Mar nevű katona hozta létre, akiből végül szerzetes lett, és haláláig szolgált a Wat Tung Jab Chang nevű templomban. A technikákat szerzetes éve alatt fejlesztette ki, és tudományát átadta a város kormányzójának, Kam Sriyaphai-nak. A kormányzónak volt egy fia, "Kiet", aki szintén Muay Chaiya mesterré vált. (Az egyik legjobb tanítvány, Kruu Tong sok thai harcost nevelt ki, akik még ma is élnek.) A feljegyzések szerint a Muay Chaiya több mint 250 éves. Az alapállás mély, tömör, mindkét térd hajlított (még támadásnál is) és az öklök használatra készen, előre néznek, illetve pajzsként szolgálnak a beérkező támadások ellen. A technikák a könyök és a térd levédésére specializálódnak. Minden végtag hajlított. Gyors, könnyed lábmunka és ugráló mozgás jellemző, a teljes testsúly a lábakra helyezkedik. Hirtelen és nagyon gyorsan támadnak és sokszor ismétlik egymás után a mozdulatokat. Csak a kezüket bandázzsolják be, és leghatékonyabb fegyverüknek a könyököket tartják. Mivel a Muay Chaiya egy szerzetestől származik, rengeteg Buddhista eszmét hordoz a tanításában. Az edzéshez hozzátartozik a meditáció és a Thamma (Buddha tanítása).

A másik, kevésbé ismert déli Muay Thai stílus a "Muay Maa Yang" volt, amit egy Kruu Tankee nevű ember hozott létre (A Maa Yang kifejezés annyit jelent: 'A Ló Sétája'). A hagyományos állás megfontot és elővigyázatos, az egyik kéz az arc előtt van, míg a másik leereszkedik a csípőhöz. Kruu Tankee a kegyetlen harcmódoráról volt híres, tanárként nem igazán szerették. Egy történet szerint harc közben Kruu Tankee kimozdította ellenfele, Kruu Noree szemét, aki aztán eltörte Kruu Tankee homlokát egy ugró rúgással. Kruu Noree folytatta a harcot miután elvesztette a szemét, de később elvérzett és belehalt a sérüléseibe.

A keleti területek stílusa "Muay Korat" nevét Na Khor Rachasima városáról kapta. A Muay Korat és a nyilvánosságban eltejedt harci stílus volt IV. Rama Király idejében, de talán több mint ezer éves. A város kormányzója, Phra Hemsamahan átadta harctudását egy Deng Thaiprasertnek és ő volt az első, aki először mutathatta be a Muay Korat technikákat a Király

előtt. Megnyerte a mérkőzést, és ezzel megkapta a Király Bijnokságán elért címet. Pra Hemsamahan másik tanítványát Kruu Bua Whathimnak hívták akit a Muay Korat valódi mesterének tartanak számon. Kruu Bua katonaként szolgált élete végéig és a hadseregben a fiatalokat tanította a harcművészetre. A Muay Korat sokmindenben különbözik az eddigi stílusoktól. Állása szűk és hosszú, a lábfejek szinte egy vonalban vannak és előre néznek. A kezek egymás előtt helyezkednek el, az orr előtt fenttartva. Az első láb egyenes és a térd zárt. A hátsó láb szintén egyenesen és rúgásra készen áll, a sarok a földön helyezkedik el. A testsúly az első lábra nehezedik. Az ütések és rúgások egyenesek ellentétben a déli területek stílusaival. A lábmozgás, "Suu Yang" (jelentése: A Tigris Járása) megfontolt. Az ókorban a Muay Korat harcosai a Buddhista Törvénykönyv eszméit követte. A meditáció szintén fontos szerepet játszott a harcművészetben, és arany szabályként vették hogy a ringben soha sem harcolhattak másik Muay Korat harccsal.

Wai Kruu, Ram Muay- Rituális harci tánc

Sokan nagyon kíváncsiak, mi lehet az a különös tánc, amit a Thai Box mérkőzések előtt járnak el a harcosok. Ezek a mozdulatsorok nem más, mint egyfajta rituális harci tánc, amit Európában nem minden versenyen gyakorolnak, ám Thaiföldön még ma is hagyomány. Elsőként a Wai Kruu-t mutatja be a harcos, amivel tiszteleg az oktató és a harcos szellemek előtt. Miközben felmegy a ringbe, porszemekkel szórja meg lépteit. Ez a rituálé varázsigeként szolgál az ellenfél erejének gyengítésére a mérkőzés alatt. Mikor belép a kötelek közé, körbejárja a ringet, és egyenként mind a négy sarkához fordulva meghajol, hogy megtisztítsa minden félelemtől és bajtól a harc helyszínét. Azután a ring közepére lépve megkezd a táncot, ami rengeteg figurából áll, iskolánként más és más a stílusa. Az egyik legnépszerűbb Wai Kruu mozdulatsor az ún. „Négyarcú Promma” ahol a harcos térdelő pozícióban van, a lábfejek és a térdek érintik a talajt. A kezek a mellkas előtt összeérnek, ezután ütemesen megérintik a talajt majd a homlokot. Ezt háromszor megismétli. Utána felemeli a bal térdét és a bal könyökével támaszkodva feláll. Miután felállt, az egyik lábát és kezét a magasba emeli és bal irányba elmozog. Végül szintén a jobb lábára támaszkodva előre dől, a teste merőleges a talajra, karjait szétárja, mint egy madár.

A harcosok Thaiföld szent madarának, - mely címerükben is található – a Garuda madár mozdulatait utánozzák a táncban. Testükön viselik (karjukon: amulett, fejükön: mongkol) a madár tollazatát, melyet mesterük ad fel rájuk a mérkőzések előtt.

A tánc második része a Ram Muay, ami közvetlen a Wai Kruu után következik, A két ellenfél feláll, egymás felé fordulnak és elképzelik a harc menetét, amit jelképekben el is játszanak, Például a legismertebb mozdulat, amikor az egyik harcos nyilat lő a másik harcos felé.

Ennek a harci táncnak másfajta a szerepe, ellazítja a testet és a szellemet egyaránt, segít a koncentrációban és lélekben felkészülni a küzdelemre. Rendkívül fontos, hogy a mester és tanítványa megismerjék egymást gondolatait, s elméjük találkozzon.

Régebben a győztes fél a mérkőzés végén újra előadta táncát, hogy kimutassa örömét és köszönetét. Ám ilyenkor bizonyos mozdulatokat kihagy, attól félve, nehogy gúnyos és sértő gesztikulációt tegyen a másik fél számára.

Ma nem minden Thai Box versenyen viselnek fejdísz és amulettet, mint ahogy harci táncot sem mutatnak be minden küzdelem előtt. Vallási hovatartozástól függően (pl. muszlim) nem imádkozhatnak más harcos szellemekhez segítségért.

De az edző és versenyző közötti szellemi kapcsolat és a versenyző szellemi ráhangolódása mindig nagyon fontos marad, még ha egyszerűbb módon fejezik ki összetartozásukat.

A Muay Thai tradicionális kellékei I. rész

A Muay Thai talán legfontosabb tradicionális kelléke és egyik különlegessége, hogy a mérkőzéseket gyakran zene kíséri, amit „Pi Muaynak”ként emlegetnek. Thaiföldön élőben, míg itthon felvételtől hallhatjuk a stadionokban. A harcot 4 hangszer kíséri:

A „Pi Java”, vagy másnéven Jávai Klarinét őshazája India, ám a jávai (indonéz) lakosok szertartások alkalmával és a hadseregben a katonák harcszellemének fokozására egyaránt használják. Érdekes hangzásvilága miatt a thai-ok is alkalmazni kezdték a harc zenei kíséretére, igaz ma már egy jóval fejlettebb változatát használják az eredeti jávainál, ami megmagyarázza az eredetitől jóval eltérőbb formáját. Henger alakú, 2részből áll: a felső rész nagyjából 27cm hosszú, az alsó rész pedig egy cintányér formájához hasonlít és kb. 10 cm hosszúságú. A thai hangszer keményfából készül és 7 hangnem lejátszására alkalmas.

A „Klong Kaek” két fajta dob foglalt magába, az egyik magasabb, élesebb, a másik pedig

A Muay története és kialakulása

Írta: Administrator

2010. május 02. vasárnap, 20:48 -

mélyebb hangzású. Hosszuk 58 cm, felszínük nem egyforma nagyságú. A nagyobbikat „Narai”-nak hívják és 20cm-es átmérőjű, a kisebbet pedig „Nathan”-nek nevezik és csak 18 cm az átmérője. A dobok speciális anyaggal vannak borítva. A zenekarban mindig két dobnak kell lennie és a dobos az ölében tart és a kezeivel játsza az ütemet.

A harmadik hangszer a „Shing”(cintányérok) vasból vagy bronzból készül, és ezek a cintányérok zsineggel kötik egymáshoz, s így elkerülik az esetleges hibákat. A hangszer nagy szerepet játszik az izgalom fokozásában.

A ”Kong” egy másik fajta dob, ami dél-Thaiföldről származik és szintén segít növelni a harcos adrenalin-szintjét.

Régen a leghíresebb játékos Mien Samak Siengprajit volt, aki Pi-játékos családból származott. Egyszer azt mondta, a Pi-Java játék legfontosabb eleme a fúvóka. Az a legjobb ha egyszerű száraz, pálmafa levélből készül. Őt tanítványa halt meg tüdőgyulladásban és annak szövődményeiben.

Egy Pi-Java játékost nagy mértékben befolyásolja a harc üteme, intenzitása, és a klarinét hangjának varázsa. A legelső dal a játék során az ún. „Sarama” dal, ami lassú ütemű, nyugodt és megfontolt. A dallam segít összpontosítani az ellenfélre, egyfajta meditatív légkört teremt a Wai Kruu harci tánc alatt. Amikor megadják a jelet a harc kezdetéhez, a „Chao Sen” nevű dalt kezdik el játszani, a többi mentben pedig a „Kaek Nang”-ot és a „Kaek Chao Chern”-t szólaltatják meg. A Pi Java játékos a mérkőzés vége felé megmutatja minden tudását és más dalokat is eljátszik hangszerén, s így ösztönzi a harcosokat hogy minden erejükkel az utolsó másodpercig küzdjenek.